

İnsanlara Rehber: Peygamber — Bilgileri Ayet ve Hadisle Doğrulama

DKAB.6.1.1. Peygamberlerin insanlara rehber olarak gönderilmesi hakkında bilgi toplayabilme · Konu kapsamındaki temel kavramları, modelleri ve ilişkileri örnekler üzerinden çözümler.

HATIRLAYALIM

- Peygamberlik hakkında bilgi toplama süreci üç adımda yürütülür: güvenilir kaynaktan bulma, ayet ve hadislerle doğrulama, düzenli kaydetme.
- Temel kaynak Kur'an-ı Kerim'dir; hadis kaynakları ve TDV İslâm Ansiklopedisi de kullanılır; ulaşılan bilgiyle birlikte kaynak adı deftere yazılır.
- Maide 67 ve 92 tebliği, Ahzab 21 örneği, Nisa 165 müjdeleme ve uyarmayı; Meryem 56 sıklık, Şuara 143 emaneti, Enbiya 62-63 fetaneti, Nisa 113 ismeti doğrular.
- Buhari ve Tirmizi'deki hadisler Hz. Muhammed'in (sav) son peygamber, Hz. Âdem'in ilk insan olduğunu ve ibadetlerin uygulamalı öğretildiğini doğrular.

1 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki ayet ve hadisleri doğruladıkları peygamberlik görev veya özellikleriyle eşleştiriniz.

c 1. Ahzab suresi, 21. ayet	a) Peygamberlerin her konuda güvenilir elçiler olması (emanet)
d 2. Meryem suresi, 56. ayet	b) Allah'ın peygamberini hataya ve saptırılmaya karşı koruması (ismet)
a 3. Şuara suresi, 143. ayet	c) Peygamberin inananlar için güzel bir örnek olması
b 4. Nisa suresi, 113. ayet	d) Peygamberlerin özü ve sözü doğru birer insan olması (sıdk)
e 5. Buhari, Menâkıb (Tuğla benzetmesi)	e) Hz. Muhammed'in (sav) peygamberler zincirini tamamlayan son elçi olması

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Peygamberlik bilgisini toplama, doğrulama ve kaydetme süreciyle ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y kutusunu işaretleyiniz.

Peygamberler hakkında doğru bilgiye ulaşmak için başvurulacak ilk ve temel kaynak Kur'an-ı Kerim'dir.	D ☒ Y ☐
Araştırma yaparken ulaşılan bilgileri deftere yazmak yeterlidir, kullanılan kaynağın adını belirtmeye gerek yoktur.	D ☐ Y ☒
"Peygamberleri Tanıyalım" istasyon çalışmasında her köşede dört dakika kalınır ve süre öğretmen tarafından takip edilir.	D ☒ Y ☐
Kur'an-ı Kerim'de ismi anılan Hz. Lokman, Hz. Üzeyir ve Hz. Zülkarneyn'in peygamber olduğu kesin olarak bilinmektedir.	D ☐ Y ☒
3-2-1 değerlendirme kartında "öğrendiğim üç bilgi, çalışmam gereken iki kavram ve dikkatimi çeken bir kavram" bölümleri yer alır.	D ☒ Y ☐

3 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Aşağıdakilerden hangisi peygamber inancıyla ilgili ulaşılan bir bilgiyi doğrulamak için kullanılabilecek güvenilir kaynaklardan biri değildir?

A Kur'an-ı Kerim ayetleri ve mealleri	B Buhari ve Tirmizi gibi temel hadis kaynakları
C Yazarı ve kaynağı belirsiz sosyal medya paylaşımları	D Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi maddeleri

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki Hz. İbrahim kıssası akış şemasında soru işaretiyle bırakılan 4. adıma göre Hz. İbrahim'in insanlara yol gösterme yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

1. Adım Bayram günü şehir boşalır; tapınağa geri döndür.	2. Adım Büyük put dışındakiler kırılır; balta büyük puta asılır.
3. Adım "Belki büyük put yapmıştır, konuşabiliyorsa ona sorun."	4. Adım (?) "Hiçbir şey yapamıyorsa niçin ondan yardım diliyorsunuz?"
A Topluluğu sert sözlerle azarlayarak tapınaktan uzaklaştırmak	B Soru sorup kendi cevaplarıyla yüzleştirerek onları düşünmeye yöneltmek
C Babil halkıyla tartışmaktan kaçınıp şehri hemen terk etmek	D Putların kırılma nedenini açıklamadan sessiz kalmayı tercih etmek

5 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun kavramlarla tamamlayınız.

- günlük Arapça Farsça fetanet tebliğ
- Dilimizde kullanılan peygamber sözcüğü Farsça kökenlidir.
 - Peygamberler Allah'tan aldıkları buyrukları insanlara tebliğ eder.
 - Hz. İbrahim'in ikna edici sorgulaması fetanet sıfatına örnektir.
 - Bilgilerin etkisini sebebiyle yazdığımız araca günlük denir.

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki "Peygamberleri Tanıyalım" istasyon planına göre ikinci istasyonda süresi dolan ancak kâğıdının yarısı boş kalan bir öğrenci ne yapmalıdır?

1. İstasyon (4 dk.)
Kur'an'da Adı Geçen
Peygamberler Köşesi | 2. İstasyon (4 dk.)
Peygamberlerin Görevleri
(Süre doldu; yarısı boş) | 3. İstasyon (4 dk.)
Peygamberlerin Özellikleri
(Sıradaki geçiş köşesi) |
|--|--|---|
A Öğretmenin komutuyla üçüncü istasyona geçip orada yarım kalan çalışmayı sürdürmelidir.	B Kâğıdı tamamen dolana kadar ikinci istasyonda tek başına beklemeye devam etmelidir.
C Yarım kalan kâğıdı yanına alarak çalışmayı ev ödevi olarak tamamlamalıdır.	D Etkinliği bırakıp yalnızca kendi grubunun ilk istasyondaki kâğıdını sunmalıdır.

7 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki doğrulama kartlarında yer alan ayet ve hadislerin peygamberlikle ilgili hangi bilgiyi doğruladığını tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

1. Kart: Maide 67 ve 92	"Rabb'inden indirilene tebliğ et; Resul'ün görevi apaçık duyurmaktır."
2. Kart: Nisa 165	"İnsanların bahanesi kalmasin diye müjdeleyici ve uyarıcı elçiler gönderdik."
3. Kart: İbrahim 4	"Açıklasin diye her peygamberi kendi kavminin diliyle gönderdik."
4. Kart: Buhari, Ezan	"Ben namazı nasıl kılıyorsam siz de öyle kılın."

Karttaki Kaynak	Doğruladığı Peygamberlik Bilgisi
1. Kart — Maide suresi, 67 ve 92. ayetler	Tebliğ görevi (Allah'tan indirilene eksiksiz ve apaçık duyurma)
2. Kart — Nisa suresi, 165. ayet	Müjdeleme ve uyarma görevi
3. Kart — İbrahim suresi, 4. ayet	Kendi kavminin diliyle gönderilip emirleri iyice açıklama
4. Kart — Buhari, Ezan (Namaz hadisi)	İbadetlerin nasıl yapılacağını uygulamalı olarak gösterme

8 KISA CEVAP

Görseldeki hadis kartında yer alan "bina ve son tuğla" benzetmesi ile Tirmizi'de geçen "Âdem'in çocukları" hadisinin doğruladığı iki temel bilgiyi yazınız.

1. Hadis: Bina ve Son Tuğla (Buhari)	2. Hadis: İnsanlığın Atası (Tirmizi)

Tuğla örneği son peygamberin Hz. Muhammed, ilk insanın ise Hz. Âdem olduğunu gösterir.

9 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki "Yazalım" şemasını dolduran Kerem'in seçtiği kelimeler incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

"Yazalım" Şeması — Kerem'in Seçimleri (Havuz: Farsça, Arapça, vahiy, 25, 28, resul-nebi)			
1. Kökeni Farsça	2. Aldığı mesaj vahiy	3. Kur'an'daki sayı yirmi sekiz (2)	4. Kur'an'daki adları resul ve nebi

- A** 1 numaralı boşluğa peygamber kelimesinin kökeni olarak "Farsça" yazılması doğrudur.
- B** 2 numaralı boşluğa peygamberlerin Allah'tan aldığı mesaj anlamında "vahiy" gelmelidir.
- C** 3 numaralı boşluğa Kur'an'da adı geçen peygamber sayısı olarak "yirmi sekiz" yazılmalıdır.
- D** 4 numaralı boşluğa Kur'an'da peygamber anlamında kullanılan "resul ve nebi" yazılması uygundur.

11 SIRALAMA

Görselde verilen peygamber inancıyla ilgili bilimsel ve güvenilir bilgi toplama basamaklarını uygulanan sırasına göre 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

1. BUL Kur'an ve TDV kaynağı	2. NOT ET Kaynak adıyla not et	3. DOĞRULA Ayet ve hadisle sına	4. KAYDET Şema, kart ve günlük
---------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------

- 1** Kur'an-ı Kerim ve TDV İslâm Ansiklopedisi gibi güvenilir kaynaklardan bilgi aramak
- 3** Toplanan bilgileri ilgili ayet ve hadislerle öğretmen rehberliğinde kontrol edip doğrulamak
- 4** Doğrulan bilgileri "Yazalım" şeması, 3-2-1 kartı veya öğrenme günlüğüne kaydetmek
- 2** Ulaşılan bilgileri kullanılan kaynak adlarıyla birlikte çalışma defterine not etmek

12 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki 3-2-1 kartını dolduran Zeynep, hangi satırda kartın bölüm başlığına uygun olmayan bir kayıt yapmıştır?

3 BİLGİ	Vahiy-tebliğ farkı · Kur'an'da 25 peygamber adı · Kur'an en büyük mucizedir
2 KAVRAM	Çalışmam gereken iki kavram: nübüvvet ve ismet
1 KAVRAM	"Babil halkı bayramda kırlara çıktı, Hz. İbrahim putları kırdı..." (Kıssa özet)

- A** "3 Bilgi" bölümüne öğrendiği üç doğru bilgiyi yazdığı satırda
- B** "2 Kavram" bölümüne çalışması gereken iki kavramı yazdığı satırda
- C** Hem "3 Bilgi" hem de "2 Kavram" bölümlerinin yer aldığı satırlarda
- D** "1 Kavram" bölümüne kavram yerine kıssa özeti yazdığı satırda

13 ŞİFRELE KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle Allah'ın emirlerini insanlara eksiksiz duyurma görevinin adını bulunuz.

Güzlerce yapılmış ev benzetmesinde son peygamberi simgeleyen yapı malzemesi	T U Ğ L A
Şuara suresi 143. ayette vurgulanan güvenilir olma özelliği	E M A N E T
Hz. İbrahim'in baltayı en büyük putun boynuna astığı şehir	B A B İ L
Kur'an'da adı geçtiği hâlde peygamberliği kesin olmayan bilge kişi: Hz. ...	L O K M A N
Meryem suresi 56. ayette pek doğru bir peygamber olarak anılan elçi: Hz. ...	İ D R İ S
Sıdk sıfatının Türkçe karşılığı olan dürüstlük ve ...	D O Ğ R U L U K

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:
TEBLİĞ

10 KISA CEVAP · DÜŞÜN

Görselde M. Asım Köksal'ın eserinden alınan kıssa kartı ile Enbiya suresi 62-63. ayetler birlikte verilmiştir. İki kaynağın birlikte kullanılması bilgi toplama sürecine ne kazandırır?

Tarih Kaynağı (M. Asım Köksal) Peygamberler Tarihi eserinde Hz. İbrahim kıssası aktarılır.	Temel Kaynak (Enbiya 62-63. Ayetler) "Belki onu şu büyükleri yapmıştır, konuşabiliyorlarsa onlara sorun!"
--	---

Tarih eserindeki kıssa bilgisinin Kur'an ayetleriyle doğrulanmasını ve güvenilirliğini sağlar.

14 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki öğrenme günlüğü kartında "Beni en çok etkileyen bilgi" kısmını Hz. İbrahim kıssasıyla dolduracak olsaydınız bilgiyi ve etkilenme sebebinizi nasıl yazardınız?

KONTROL NOKTASI · ÖĞRENME GÜNLÜĞÜ
1. Beni en çok etkileyen bilgi : Hz. İbrahim'in insanları düşündürerek yol göstermesi
2. Etkilenme sebebim ve doğrulayan ayet :

Hz. İbrahim'in halkı azarlamak yerine soru sorarak düşündürüp ikna etmesi beni çok etkiledi.